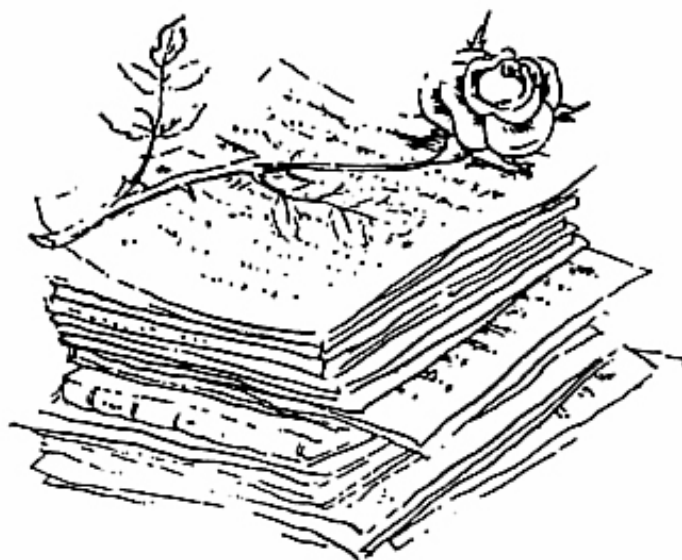

Z P R Á V Y

SPOLEČNOSTI BOHUSLAVA MARTINŮ

číslo 43

Praha 2021

Vydáno s finanční podporou Nadace Bohuslava Martinů

© Společnost Bohuslava Martinů, Praha 2021

Milí přátelé,

už se nám asi všem dost stýská po martinůvském klubu spřízněných duší, ale nic nenaděláme – čísla pozitivně testovaných již po čtvrté opět rostou a nemá smysl riskovat a předstírat, že nás se to netýká. A tak musí pro nás stále být Trpělivost velkou Ctností, abychom si uchránili to nejcennější – zdraví a život. Držte se, opatrujte se a hlavně se očkujte ...

Mnohým z vás zní známě jméno Jan Novák – ano, skladatel a hlavně významný žák Bohuslava Martinů a také přítel, který sehrál více důležitých rolí v životě B. Martinů. Letos v dubnu měl sté výročí narození, proto se výbor naší společnosti (iniciativa vzešla od milé Jarmilky Mráčkové z Brna) rozhodl mu udělit **Čestné členství Společnosti Bohuslava Martinů in memoriam**. Dlouhá řada největších osobností naší kultury se tak rozrostla o další jméno, které vyslovujeme s úctou a také s radostí z rozšíření okruhu oceněných.

V těchto Zprávách najdete několik zajímavých článků o tomto skladateli. Zaujal mě citát z dopisu Bohuslava Martinů, který svému žáku píše: „Věřím ve Vás a nezapomeňte, o čem jsme mluvili jednou odpoledne: umělec se nesmí nikdy vzdávat, ať se děje cokoli a k vítězství v boji nestačí jediná skladba ani pouhý rok práce. Víím, že si ta slova vezmete k srdci. Bohuš“. Pokusme se tato krásná slova aplikovat i při naší práci, našich starostech a problémech, při nutnosti stále a stále překonávat beznaděj z nepoučitelného světa, který si sám vyrábí nesmyslné překážky. Nejen umělec by se neměl nikdy vzdávat – dodávejme si vzájemně sílu a také víru, že bude lépe a že to nevzdáme!

Vaše Eva Štrausová

Také letos se nám zdá nesprávné, abychom v době, kdy se ve Společnosti Bohuslava Martinů nic moc neděje, zvyšovali členské příspěvky. A tak i pro letošek zůstáváme u naší letité „sazby“, i když ta padesátikoruna možná ani nepokryje náklady na výrobu a odeslání těchto Zpráv.

Členské příspěvky SBM na rok 2021 jsou stále 100,- Kč (sponzorským dárcům velmi děkujeme), senioři platí 50,- Kč. Pokud jste již svůj příspěvek během roku zaslali, nevěnujte samozřejmě této výzvě pozornost.

Číslo účtu SBM: 0146936389 / 0800

variabilní symbol je 382021

Prosím, pošlete pokud možno z účtu na účet, do zprávy pro příjemce napište, za koho platba je (například *Tereza Růžičková, Praha 5*), hlavně v případě, pokud je majitelem účtu osoba jiného jména (platí za vás ze svého účtu vaše dcera). Děkujeme!

O B S A H

Zprávy a příspěvky z poboček SBM

Činnost pobočky SBM Praha	6
----------------------------------	----------

Eva Štrausová

Činnost pobočky SBM Brno	6
---------------------------------	----------

Jarmila Mráčková

Činnost pobočky SBM Polička	7
------------------------------------	----------

Ellen Erbesová

Očekávané události v provedení děl B. Martinů

Dny Bohuslava Martinů 2021	9
-----------------------------------	----------

Ohlédnutí za proběhlými událostmi

Výsledky soutěže Nadace Bohuslava Martinů 2020	11
---	-----------

Polička žila filmem	14
----------------------------	-----------

Naděžda Šauerová

Studánky 2021	16
----------------------	-----------

Marcela Klímová

Poličský Martinů fest	17
------------------------------	-----------

Monika Holá

Czenglishman – výstava o Martinů v New Yorku	21
---	-----------

Jan Novák – 100. výročí narození **23**

Jarmila Mráčková

Jan Novák 100 „Musarum Cultor“ **24**

Jarmila Mráčková

Vzpomínky, výzkum

Jan Novák – Bohuslav Martinů **25**

Jarmila Mráčková

Deset let restaurování rukopisů B. Martinů **28**

Monika Holá

Jubilea

Autor sochy B. Martinů v Poličce by se dožil 100 let **30**

Monika Holá

Činnost pobočky SBM Praha

Eva Štrausová

Koronavirová pandemie pokračovala z dramatického podzimu a zimy na konci roku 2020 a přešla plynule do ještě horších čísel v jarních měsících roku letošního, a tak co bylo naplánované, se opět rušilo či odsouvalo na termín pozdější, aby i ten se posunul na další termín pozdější a tak dále ... A tak jsme si občas telefonovali, abychom zavzpomínali na výlety na Vysočinu za Studánkami, na krásné koncerty v Poličce a na spoustu dalších zážitků v pražské pobočce, pěkné koncerty i besedy, abychom se zkrátka vzájemně ubezpečili, že určitě jednou bude lépe a že se zase uvidíme. A v zimě si alespoň četli ve Zprávách Společnosti Bohuslava Martinů ...

S organizátorkou Pěvecké soutěže B. Martinů jsme se domluvily, že si „generálku“ mladých soutěžících uděláme netradičně na jaře... Třeba to vyjde.

Vydržte a opatrujte se!

Činnost pobočky SBM Brno

Jarmila Mráčková

Činnost brněnské pobočky spočívala v roce 2020 v rušení dohodnutých koncertů v důsledku pandemie Covidu 19. Doufejme, že se uskuteční koncertní večery plánované na 22. a 29. listopad 2021, které budou věnované převážně dílu Jana Nováka. Zazní i skladba Karla Husy (stejného letošního jubilanta a emigranta) a samozřejmě i Bohuslava Martinů.

Večery se konají v sále ZUŠ Vítězslavy Kaprálové, Brno, Palackého třída 70, vždy od 19.00 hodin.

Činnost SBM Polička 2021

Ellen Erbesová

Omezení spojená s koronavirem znamenala utlumení veškerého kulturního a spolkového života, o to více se dotkla Společnosti Bohuslava Martinů vzhledem k průměrnému věku členů. Krásnou hudbu jsme mohli poslouchat pouze z televize, rozhlasu a internetu. Po době izolace se pozvolna vracíme k normálnímu fungování a můžeme opět hudbu sdílet společně a naživo. S ročním posunem se začaly realizovat oslavy k 130. výročí narození Bohuslava Martinů. Od 28. srpna do 12. září 2021 se v Poličce uskutečnil 24. ročník Martinů festu. Krásnou dramaturgickou koncepci festivalu připravila doc. Monika Holá, muzikoložka Centra Bohuslava Martinů v Poličce, ve spolupráci s Petrem Cuperem, ředitelem festivalu a Tylova domu. Festival nabídl důstojný, pestrý program s kvalitními interprety a soubory. Potěšila mě účast hostů, vystoupení prezidenta SBM Bohuslava Matouška, koncertní provedení Kuchyňské revue nebo mechanický balet Podivuhodný let. Studenti Gymnázia Polička vytvořili krátký sestřih zajímavých rozhovorů s účinkujícími zahajovacího koncertu, který můžete zhlédnout na YouTube: Martinů fest 2021

V úterý 26. října 2021 se vrátili do Poličky autoři hraného dokumentu *Můj život s Bohuslavem Martinů*, který byl uveden v září na festivalu Zlatá Praha. Film inspirovaný knihou Charlotte Martinů připravila Česká televize v koprodukcii s rakouskou televizí ORF a Nadací Bohuslava Martinů. Natáčelo se v ateliérech České televize, v Národním divadle, v Provence, na letišti v Kbelích, v rodném městě skladatele a jeho okolí. Režisér Jakub Sommer, kameraman Viktor Smutný, architekt Jan Vlček, asistent režie Martin Huleja, kostýmní výtvarnice Simona Rybáková a výkonná producentka Kateřina Kovářová obhlíželi terén v Poličce už v roce 2020. Příprava a tvorba filmu trvala téměř tři roky. Natáčení zdržel covid, úprava scénáře a nakonec špatné počasí. Poličského konkurzu do rolí komparzistů se zúčastnilo v Divadelním

klubu více než třicet dětí a dvacet dospělých z řad poličských ochotníků a žáků divadelní školy, ZUŠ Bohuslava Martinů, Gymnázia Polička a také členů poličské pobočky SBM. Byla jsem mezi nimi, ve filmu se mihnu. Televizní štáb s kamiómem dobové garderoby našel zázemí v budově Mozaiky, centra pro volnočasové aktivity dětí a mládeže, nacházející se na náměstí Bohuslava Martinů. Nejkrásnější scény z Poličky a okolí vznikaly ve věži kostela sv. Jakuba, v Centru Bohuslava Martinů, na Palackého náměstí, u řeky Svatky, u Svojanova nebo v Liboháji. Okolí Poličky je na jaře malebné a kameraman Viktor Smutný to krásně zachytil. Režisér Jakub Sommer, syn skladatele a dokumentaristky, měl jasnou představu o podobě filmu a tu se všichni zúčastnění s velikým nadšením i pokorou snažili naplnit. *Můj život s Bohuslavem Martinů* je moderní dokudrama, v němž hudba není pouhou filmovou kulisou. Věřím, že právě tento formát osloví mladé diváky a přivede je k poslechu hudebních skvostů slavného skladatele.

V prosinci si připomeneme výročí narození Bohuslava Martinů v Poličce a plánujeme uskutečnit zájezd na festival Dny Bohuslava Martinů do Prahy.

Z natáčení filmu Můj život s Bohuslavem Martinů

Dny Bohuslava Martinů 2021

(stav: 20. 10. 2021)

22. listopadu 2021, 19:30, Dvořákova síň, Rudolfinum, Praha

koncert ve spolupráci s Českým rozhlasem

Nedbal | Martinů | Čajkovskij

Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Jan Kučera (dirigent),

Vlastimil Koblížek (housle), **David Pokorný** (housle)

Prolog

24. listopadu 2021, 18:00, Česká národní banka

Martinů | Bernstein | Fried | Schifrin

Hudba hradní stráže a policie ČR, Václav Blahuněk (dirigent),

Štěpán Med (klarinet), **Vratislav Bartoš** (trubka)

Koncert laureátů Soutěže Nadace B. Martinů

28. listopadu 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

program ze soutěžního repertoáru oborů violoncello, zpěv

vstup zdarma

Quasi Trio

1. prosince 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

Martinů | Smetana

Kateřina Ochmanová (klavír), **Marie Hasoňová** (housle),

Judita Škodová (violoncello)

Moravská filharmonie Olomouc

4. prosince 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

Martinů | Mendelssohn Bartholdy

Moravská filharmonie Olomouc, Jakub Klecker (dirigent),

Pavel Nikl (viola)

Koncert vítězů soutěže NBM 2020

6. prosince 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

Martinů | Kalabis | Bach | Gemrot

Walter Hofbauer (trubka), **Eliška Hejhalová** (flétna),

Klára Jasenčáková (flétna), **Ondřej Bernovský** (cembalo),

Klára Zonová (cembalo), **Jiří Havrlant** (cembalo)

Koncert k výročí AMU

10. prosince 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

koncert ve spolupráci s HAMU k 75. výročí založení Akademie múzických umění v Praze

Martinů | Mysliveček | Schubert

Západočeský symfonický orchestr Mariánské Lázně, Andreas S.

Weiser (dirigent), **Jakub Junek** (housle)

Komorní filharmonie Pardubice

11. prosince 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

Martinů | Mozart | Hummel | Hurník

Komorní filharmonie Pardubice, Stanislav Vavřínek (dirigent),

Ludmila Peterková (klarinet), **Walter Hofbauer** (trubka)

Klavírní kvarteto Josefa Suka

14. prosince 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

Martinů | Bridge | Suk | Kalabis

Radim Kresta (housle), **Eva Krestová** (viola), **Matěj Štěpánek** (violoncello),

Veronika Böhmová (klavír)

Apollon kvartet a Nadace B. Martinů

17. prosince 2021, 19:30, Sál Martinů, Lichtenštejnský palác, Praha

Martinů | Hindemith | Roussel

Apollon kvartet: Pavel Kudelásek (housle), **Radek Křížanovský** (housle),

Pavel Ciprys (viola), **Pavel Verner** (violoncello), **Žofie Šrámková** (flétna),

Ivo Kahánek (klavír), **Michal Kaňka** (violoncello), **Jiří Hlaváč** (klarinet),

Michal Novenko (varhany)

Záznam koncertů bude uložen na webu www.martinu.cz

Výsledky soutěže Nadace B. Martinů 2020

V loňské soutěži Nadace Bohuslava Martinů zvítězili trumpetista Walter Hofbauer (kategorie dechové nástroje – flétna, klarinet, trubka) a cembalista Jiří Havrlant (kategorie cembalo). Účastníci i organizátoři měli ztížené podmínky vzniklou pandemickou situací a uzávěrou škol, kvůli které už byla celá akce přesunuta z původního listopadového termínu. O druhém únorovém víkendu soutěž proběhla za přísných prostorových i hygienických opatření v Sále Bohuslava Martinů Lichtenštejnského paláce v Praze.

V kategorii dechových nástrojů soutěžili v pátek 12. února 2021 hráči na flétnu, klarinet a trubku. Těmto dechovým nástrojům věnoval Bohuslav Martinů své sonáty a sonatiny, které byly povinným repertoárem všech účastníků soutěže. Vítěz kategorie Walter Hofbauer získal za své provedení *Sonatiny pro trubku a klavír* rovněž speciální cenu za nejlepší interpretaci povinné skladby. Obdržel též cenu Přemysla Pražáka pro nejlepšího účastníka své kategorii. Druhou cenu získaly flétnistky Klára Jasenčáková a Eliška Hejhalová. Třetí cena nebyla udělena.

Klára Jasenčáková, fotografie Vilém Žák

„Jsem rád, že i ve velmi složitých a problematických podmínkách se uskutečnila soutěž, která měla vysoké parametry, a to jak v rovině výkonů soutěžících, tak i v organizační složce. Za předvedený přístup všech účastníků, vyslovuji rád své poděkování a absolutorium.“ Těmito slovy zhodnotil výkony v kategorii předseda poroty, klarinetista a ředitel Nadace Bohuslava Martinů, prof. Jiří Hlaváč. V porotě s ním usedli další přední čeští hráči na dechové nástroje, flétnistka Žofie Šrámková-Vokálková, trumpetista Vladimír Rejlek, flétnista Mario Mesany a Václav Blahunek, šéfdirigent dechového orchestru Hudby Hradní stráže a Policie ČR.

V sobotu 13. února patřil Sál Bohuslava Martinů cembalistům. Vítězem kategorie se stal Jiří Havrlant, který zároveň, na základě bodového průměru, získal cenu Nadace Život umělce pro nejúspěšnějšího účastníka soutěže. Druhou cenu obdržela Barbora Zonová. Třetí místo získal Ondřej Bernovský, stejně jako cenu Bohuslava Martinů za nejlepší interpretaci skladatelovy skladby, která byla i v této kategorii povinná. Kompozic pro cembalo napsal Martinů více a účastníci si z nich mohli soutěžní repertoár volit. Čestné uznání přiznala porota Vendule Galdové.

Jiří Havrlant, fotografie Vilém Žák

Předsedou sobotní poroty byl PhDr. Ludvík Kašpárek, muzikolog a dramaturg Festivalu Dny Bohuslava Martinů. Výkony mladých interpretů hodnotí s uznáním: „Chtěl bych zdůraznit, že přes obtížné podmínky v současné koronavirové krizi všichni kandidáti přistoupili k přípravě svého soutěžního vystoupení s maximální zodpovědností a zaujetím. Slyšeli jsme znamenité a vyzrálé umělecké výkony, které jsou velkým vkladem do budoucnosti cembalové interpretace. Věřím, že tito výborní hudebníci dokáží dosud ještě často opomíjenou hru na cembalo a cembalovou literaturu intenzivně prosazovat v koncertním programech a že jim pořadatelé poskytnou více příležitostí.“ Soutěžní vystoupení hodnotili také cembalistky Edita Keglerová, Monika Knoblochová, Barbara Maria Willi a varhaník Michal Novenko.

Soutěž Nadace Bohuslava Martinů již 25 let objevuje nové talenty v oborech klavír, housle, violoncello, zpěv, cembalo, dechové nástroje a komorní soubory. Kategorie dechových nástrojů letos soutěžila teprve podruhé, poprvé byla uvedena v roce 2016, kdy ji vyhrála klarinetistka Anna Paulová. Dalšími objevy soutěže jsou např. klavíristka Barbora Sejáková, houslista Roman Patočka, nebo violoncellista Tomáš Jamník.

„Cílem soutěže je šíření skladatelského díla Bohuslava Martinů mladými, uměleckými osobnostmi a podpora provozování skladeb dalších českých autorů novější doby,“ stojí v řádu soutěže. Tento závazek odráží podoba soutěžního vystoupení, ve kterém se vedle díla Bohuslava Martinů pro daný nástroj objevuje také skladba českého autora napsaná po roce 1960 a dílo světového repertoáru 18. a 19. stol. Obdobné požadavky platí i pro obory soutěžící letos na podzim, kterými jsou violoncello a zpěv.

Hráči na dechové nástroje a cembalo měli původně hrát na konci listopadu loňského roku, čemuž zabránila epidemická situace. Soutěž tradičně předchází festivalu Dny Bohuslava Martinů a koncertem vítězů ho zahajuje. V prosinci festival proběhl v podobě online záznamů, které jsou stále přístupné

na adrese www.martinu.cz/festival. Na stejném odkazu je umístěn také záznam koncertu vítězů, který byl nahrán v neděli 14. února. Dostupné též na internetu: <https://www.martinu.cz/cz/aktuality/1686-dny-bohuslava-martinu-2020-koncert-laureatu-souteze-nadace-bohuslava-martinu/> [cit. 20. 10. 2021].

Polička žila filmem

Naděžda Šauerová

Poslední květnové dny patřily v Poličce Bohuslavu Martinů, České televizi a všem, kteří se nadšeně účastnili natáčení filmu *Můj život s Bohuslavem Martinů*. Režisér filmu a spoluautor scénáře Jakub Sommer se pro film inspiroval stejnojmennou knihou skladatelovy manželky Charlotty. Film vznikl v České televizi v koprodukcí s rakouskou televizí ORF a Nadací Bohuslava Martinů. Roli Bohuslava Martinů hraje Petr Stach.

Petr Stach, fotografie Jakub Sommer, archiv ČT

V rodném městě skladatele filmaři natáčeli scény z jeho dětství, tedy léta 1897–1905, a také závěr celého filmu (70. léta), kdy po přenesení ostatků Martinů do Poličky vzniká jakási pieta na hřbitově, u hrobu Martinů. S filmaři jsme se mohli potkat v lokacích poličského náměstí, u hradeb, v rodné světničce na věži kostela sv. Jakuba, ve třídě B. Martinů v poličském muzeu, na hřbitově

sv. Michaela, v lesoparku Liboháj. Některé scény byly natáčeny i v okolí Poličky, např. v Telecím u řeky Svratky. Zde Petr Stach musel absolvovat záběr v ledové řece a nutno dodat, že teploty se pohybovaly maximálně okolo deseti stupňů. Ve filmu si zahrálo více než 40 komparzistů, zejména našich ochotníků. Jmenujme alespoň jednoho z nich. Roli ševcovského pomocníka „dědy“ ve věži kostela sv. Jakuba dostal významný poličský režisér a herec Ladislav Vrabec.

Pocity z nového filmu a natáčení vyjadřuje Ellen Erbesová: „Myslím, že vzniká mimořádné dílo s moderním, intelektuálním a uměleckým pojetím. Talentovaný režisér Jakub Sommer se obklopil precizním tvůrčím týmem. Natáčení v Poličce a okolí se neslo v příjemné atmosféře a i ten „nejposlednější“ komparzista měl pocit, že je ten nejdůležitější. Poličští ‚herci‘ byli rádi, že se mohli podílet na filmu, který oslavuje genialitu Bohuslava Martinů.“

Z natáčení filmu Můj život s Bohusl. Martinů v Poličce

A jak hodnotí natáčení další z komparzistů, který natáčel scény u řeky Svratky? „Před konkurzem do filmu jsme byli všichni nervózní, nevěděli jsme, co nás čeká. Při konkurzu jsme museli říct něco o sobě a také zaimprovizovat malou scénku na určité téma a nervozita z nás okamžitě spadla, cítili jsme se díky přítomnému štábu v pohodě a naprosto přirozeně. A taková pohodová a moc příjemná atmosféra provázela i natáčení. Natáčel jsem venku u řeky Svratky. Mám vtipnou vzpomínku na Petra Stacha, který téměř 2 hodiny strávil

venku u řeky v pyžamu a pantoflích (točila se snová scéna). Bylo moc příjemné s ním natáčet. Moc pěknou atmosféru udělala i herečka Anička Fialová. A pan režisér byl velký sympat'ák a vše nám krásně vysvětlil a skvěle nás natáčením vedl. Obdivuji, co lidí za natáčením stojí a že i přes takové množství lidí vše dobře fungovalo a všichni byli moc milí a v klidu. Moc děkuji za tuto skvělou zkušenost a příležitost, užil jsem si to!“ komentuje Štěpán Pejchar.

Z Poličky se celý štáb přesunul k závěrečnému natáčení do Francie. Slavnostní premiéra filmu proběhla v rámci 58. ročníku Mezinárodního televizního festivalu Zlatá Praha. A prozradit s velkou radostí můžeme i to, že druhá slavnostní premiéra se uskuteční v rodném městě Bohuslava Martinů, v Poličce!

Pozn. red.: dne 30. 11. 2021 bude film uveden také na programu České televize ČT 2.

Studánky 2021

Marcela Klímová

Slavnost Otvírání studánek ve Třech Studních v lese u studánek Barborky a Vitulky byla i letos jen jako místní akce pro občany a chataře. Kvůli pandemii nebylo možné pozvat dětské soubory s tanci a zpěvem, ani veřejnost, a tak pouze pro dvacet tři účastníků proběhlo posezení za pěkného počasí s besedou pana Josefa Kaprála u těchto studánek s čistou pramenitou vodou. Úvodem přivítal všechny přítomné starosta obce Tři Studně pan Miloš Brabec. O životě hudebního skladatele Bohuslava Martinů, o Vitulce Kaprálové a o vzniku kantáty Otvírání studánek pohovořil Josef Kaprál. František Brabec předal vlaječky účastníkům natáčení filmu režiséra Šulce v roce 1956 ve zdejší krajině, jmenovitě: Hana Janová, rozená Buchtová, Jiřina Kučerová, rozená Jíchová, Jiří Stařík, Adolf Grošof, dále obci Tři Studně a panu Kaprálovi za organizování akce od roku 1993. Snad se příští jaro dočkáme opět slavnostního Otvírání studánek i s dětskými tanci a zpěvem.

Poličský Martinů fest

letos zahrnoval i akce k odsunutému výročí skladatelova narození

Monika Holá

Ve dnech 28. 8.–12. 9. 2021 se v Poličce konal 24. ročník přehlídky Martinů fest. Jde o festival, jenž akcentuje především tvorbu nejslavnějšího poličského rodáka. Existuje od roku 1996: nejprve se konal jako bienále, později už každoročně. K formě bienále se (nechtěně) vrátil i nyní, neboť jeho poslední ročník zazněl po ročním covidovém přerušení. Letos se v rámci Martinů festu konaly navíc i dvě akce k 130. výročí narození Bohuslava Martinů, které kvůli pandemickým opatřením nemohly být realizovány loni v prosinci ke dni výročí skladatele – tedy 8. prosince 2020.

Helena Hozová a Vox Iuvenalis, Gala Martinů

Zahajovací koncert festivalu (28. 8. 2021) byl současně i slavnostním koncertem ke 130. výročí narození skladatele. Nesl název *Gala Martinů* a nabídl program sestavený výlučně z děl B. Martinů. Cílem bylo představení skladatele v co nejširší kompoziční škále, a to jak z hlediska časového (zahrnutý

byly kompozice od raných do pozdních let), tak i různorodého nástrojového obsazení. Na úvod slavnostního koncertu byla zařazena dramaturgická lahůdka – kratinká skladba *Preludium* (H. 178), kterou Martinů složil v roce 1929 ke slavnostnímu otevření budovy Tylova domu a sám ji tehdy také interpretoval. Tentokrát se jejího provedení ujal zkušený pianista Luděk Šabaka, pro nějž je Martinů srdcovým autorem a na jehož přednesu je to jasně znát – drobné dílko interpretoval s velkým zaujetím a noblesou. Na *Gala Martinů* vystoupil Luděk Šabaka s mezzosopranistkou Markétou Cukrovou a společně přednesli dvě díla: cyklus písní na texty moravské lidové poezie *Nový špalíček* (H. 288) a poté rané písně skladatele, které Martinů věnoval pěvkyni pražského Národního divadla Olze Valouškové (komponoval je v letech 1910–1911). Písně Martinů skládal jako dvacetiletý mladík a vznikaly jednotlivě, nikoliv jako komplet. Přesto na koncertě komplet tvořily: pětice písní (H. 30, 31, 34) totiž byla vydána jako zcela nové notové album. Edici realizovalo Centrum Bohuslava Martinů v Poličce ke 130. výročí narození skladatele pod názvem *Písně pro Olgu Valouškovou*, v rámci koncertu proběhl i slavnostní křest notového materiálu. Markéta Cukrová byla skvělou interpretkou Martinů písní: její přesvědčivý výraz a oduševnělý projev byly umocněny obdivuhodnými dynamickými nuancemi nádherně zbarveného hlasu. Pianista Luděk Šabaka jí byl odpovídajícím partnerem.

Na koncertě k (dodatečnému) výročí narození B. Martinů vystoupily také další renomované osobnosti české hudební scény. Houslista Bohuslav Matoušek, dlouholetý aktivní člen a prezident Společnosti Bohuslava Martinů, je v Poličce vždy nadšeně vítán. Na *Gala Martinů* spolu s pianistou Miroslavem Sekerou procítěně přednesl *Intermezzo* (H. 261) pro housle a klavír. Na programu koncertu zazněla i dvě ansámblová vystoupení. První půlka koncertu byla uzavřena vystoupením smíšeného pěveckého sboru Vox Iuvenalis (působícího pod záštitou VUT Brno), který přednesl *Pět českých madrigalů* (H. 321) a kantátu *Romance z pampelišek* (H. 364) pro smíšený sbor a sopránové

sólo. O řízení sboru se podělili sbormistři Markéta Musilová (*Pět českých madrigalů*) a hlavní sbormistr a umělecký vedoucí tělesa Jan Ocetek (*Romace z pampelišek*), kultivovanou sólistkou kantáty byla sopranistka Helena Hozová.

Koncert byl uzavřen rytmickou skladbou z jazzového období B. Martinů, suitou z baletu *Kuchyňská revue* (H. 161). Jiskrné, ale interpretačně nelehké dílo bravurně přednesli pianistka Kristýna Znamenáčková a členové souboru Opera Diversa. Jejich vystoupení, doslova nabitě energií, vytvořilo efektní a důstojnou tečku za slavnostním koncertem.

Ačkoliv zahajovací koncert *Martinů festu* nastavil dalším večerům festivalu vysokou laťku, dlužno říci, že po interpretační stránce se mu i další akce festivalu vyrovnaly. Umělecké kvality pianisty Ivana Klánského netřeba představovat. Na poličském festivalu klavírista vystoupil spolu s komorním tělesem Prague Philharmonia Wind Quintet a přestože návštěvnost koncertu (29. 8. 2021) byla smutně nízká, předvedli vysoce profesionální výkon. Svěží a neotřelý byl operní recitál islandské mezzosopranistky Arnheidur Eiriksdottir a basbarytonisty Lukáše Bařáka (4. 9. 2021). Působivé spojení zvuku dvojích houslí s lidským hlasem přinesl večer, na němž společně vystoupili Duo Lyrico (manželé Štěpán a Magdalena Graffovi) a Otakar Brousek ml. (10. 9. 2021). Vytvořili pásmo poezie letošního jubilanta Jaroslava Seiferta podpořené hudbou různých skladatelů včetně B. Martinů. Violoncellista Petr Nouzovský v Poličce vystoupil již po čtvrté. Pro letošní koncert (11. 9. 2021) zvolil vystoupení společně se svou ženou violistkou Kristinou Fialovou Nouzovskou za klavírního doprovodu Miroslava Sekery. Všichni tři umělci výrazově přesvědčivým a technicky bravurním výkonem potvrdili, že patří ke špičkám ve svém oboru.

Závěr letošního Martinů festu patřil činohernímu představení. Do Poličky zavítal soubor Horáckého divadla Jihlava s inscenací autorů Dodo Gombára (současně režisér díla) a Jaroslava Čermáka ml., nazvanou *Martinů – česká*

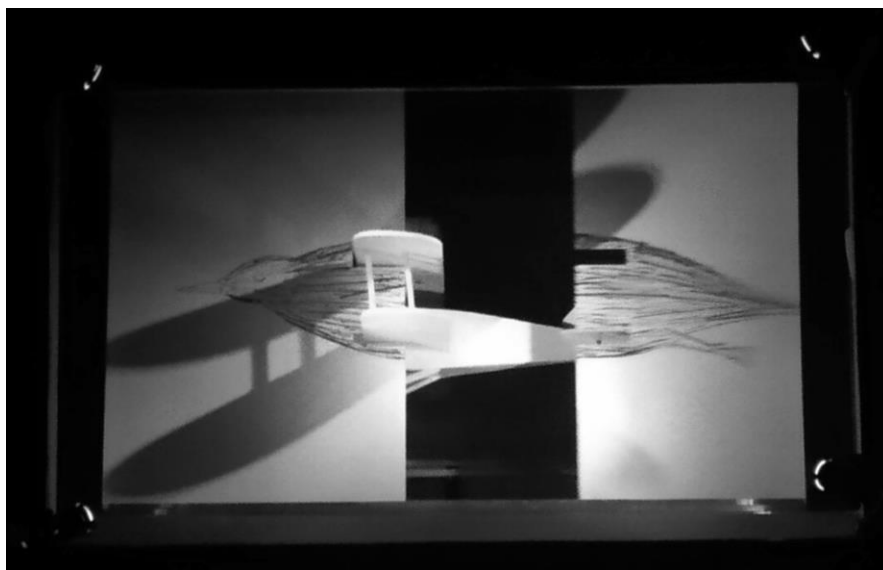
rapsodie Bohuslavova. Vznikla u příležitosti 130. výročí narození skladatele, ovšem v roce vzniku měla smůlu, také jí se dotkla covidová opatření. Nejen, že premiéra musela být odložena o několik měsíců, ale když konečně v září 2020 zazněla, dočkala se z důvodu uzavření všech kulturních akcí jen několika repríz. Svižná inscenace zakládající se na přesných historických faktech představila život a tvorbu Martinů od jeho narození po odchod do USA ve válečných letech. Titulní roli přesvědčivě rozehrál Jakub Škrdla.

Jihlavské divadlo – Martinů: Česká rapsodie

Součástí Martinů festu byl ještě jeden neobvyklý scénický projekt – ztvárnění „mechanického baletu“ (takto dílo označil sám Martinů) *Podivuhodný let* (5. 10. 2021). Kompozicí Podivuhodného letu Martinů reagoval na neúspěšný přelet dvou francouzských letců – veteránů 1. světové války – Françoise Colliho a Charlese Nungessera dvouplošníkem L’Oiseau Blanc (Bílý pták) z Paříže do New Yorku v roce 1927. Projekt, který realizovalo Městské muzeum a galerie Polička jako svůj druhý vklad ke 130. výročí skladatelova narození, byl unikátní tím, že jako vůbec první reflektoval záměr autora provádět dílo scénicky, bez živých tanečníků – pouze s rekvizitami. Všechna dosud uvedená díla byla realizována buď jen jako orchestrální, nebo

scénické provedení s tanečníky. Autor přitom své představy zanechal v konkrétních náčrtech, v nichž dominuje model ptáka měnícího se v letadlovou vrtuli. Z těch především vycházela scénografka představení *Sylva Marková*, která navíc byla i jediným aktérem na jevišti, jenž ovládal složitou konstrukci mechanických táhel, posuvných pláten, modelů letadla a dalších prvků, včetně do scénické konstrukce integrovaného osvětlení.

Podivuhodný let, pták měnící se na letadlo

Czenglishman **výstava o B. Martinů v New Yorku**

Od června do září 2021 byla k vidění výstava *Czenglishman* v Českém kulturním centru v New Yorku za spolupráce pražského Institutu Bohuslava Martinů. Zachytila významné americké období skladatelova života (1941–1953 a krátce také 1956). Její nedílnou součástí je soubor fotografií Martinů

v Americe, který na jaře 2021 připravila česká fotografka žijící v New Yorku Kateřina Dvořáková Manková.

Autorka v této době přijala výzvu zachytit během několika týdnů před zahájením výstavy o Bohuslavu Martinů v Bohemian National Hall na Manhattanu místa na východním pobřeží, kam právě z New Yorku český skladatel během svého amerického působení jezdil a kde vznikala jeho významná díla. Výstava realizovaná s významným přispěním Institutu Bohuslava Martinů v Praze přibližuje dnešní atmosféru těchto míst, která jsou již dnes sice jiná, ale přesto pomáhají pochopit emocionální kontext, kterým hudebního skladatele obklopovala. Fotografka svou zkušenost přibližuje: „Návštěva míst, kde Bohuslav Martinů učil, anebo kde byla představena jeho díla mě naprosto dojímala. Všude je cítit obrovská práce a její ocenění. Bohuslav Martinů rozhodně zanechal v USA viditelnou stopu“.

Fotografický projekt je k dispozici také online na následujícím odkaze: <https://new-york.czechcentres.cz/program/martinu-letni-vystava-online>

Liberty Island, fotografie K. Dvořáková Manková

Jan Novák – 100. výročí narození

Joannis Novak 100

Jarmila Mráčková

Jan Novák byl osobitým skladatelem i osobitým člověkem. Také jeho život se utvářel díky vnějším okolnostem netypicky. Měl pevné názory. Měl sebekritičnost (vštípenou Bohuslavem Martinů). Měl velký smysl pro humor. Odbornou láskou mu byla latina, její klasická podoba, okruhem odborníků zvaná restituovaná latina. Hudebníci rádi hrají jeho skladby, posluchači je rádi poslouchají. Nejlepší vysvědčení pro skladatele.

Dílo a osobnost Jana Nováka byly ústředním tématem letošního hudebního festivalu „Moravský podzim“, který pořádá Filharmonie Brno. Zazněly skladby orchestrální, komorní, sborové, z jeho četných kompozic pro film zazněla hudba ke Kachyňově filmu *Kočár do Vídně* (promítnutím filmu v kině i v živém provedení na scéně při realizaci činohrou Národního divadla Brno). Uvedeny byly i skladby současných skladatelů inspirované Novákovými latinskými texty. Na besedě i na jednom koncertě účinkovala dcera, klavíristka Dora Wilmington-Novak a bratranec, basista Richard Novák, na besedě online také dcera Clara Nováková, která hovořila i hrála na flétnu. Součástí festivalu byl zájezd do Novákova rodiště Nové Říše, kterou vedl prof. Stanislav Tesař, rovněž novoříšský rodák. Ústav hudební vědy FF MU pořádal workshop k současné situaci provozování díla Jana Nováka v kontextu moravských exilových skladatelů *Immortalis causa*. Docent Martin Flašar představil knihu, kterou připravuje spolu s Pavlem Žůrkem, vědeckým pracovníkem z Institutu Bohuslava Martinů, pod názvem *Umělec nesmí nikdy ztratit odvahu: Jan Novák a Bohuslav Martinů ve světle korespondence (1947–1959)*.

Skladby Jana Nováka zazněly na podzim také na koncertu Varhanního festivalu, který pořádal Klub moravských skladatelů. Novákovský rok v Brně

uzavře koncert Spolku přátel hudby při Filharmonii Brno dne 7. prosince koncertem *Jan Novák 100 Musarum cultor*. Byl naplánovaný již na 26. ledna 2021, ale v důsledku protiepidemiologických opatření se nekonal. Také tento koncert přinese reprezentační výběr z Novákovy tvorby. Mezi sólisty bude účinkovat opět Janův bratranec, Richard Novák, rovněž letošní jubilant.

Jan Novák 100 „Musarum Cultor“

Jarmila Mráčková

„Musarum Cultor“ je název koncertu, který Spolek přátel hudby v Brně připravil ke stému výročí narození hudebního skladatele Jana Nováka (původní termín 26. ledna 2021). Název je citací nápisu na jeho náhrobku na čestném pohřebišti brněnského ústředního hřbitova. Je to vlastní skladatelův výraz zřetelně vypovídající o jeho celoživotní lásce k latině i o tom, jak v jejím duchu vytvářel novotvary pro názvy mnoha svých skladeb (například *Quadricinium fidium* = smyčcový kvartet, *Elegantiae tripudiorum* = Elegance valčíku apod.). *Musarum cultor* je Novákův název pro skladatele (lze přeložit asi jako „Pěstitel múz“). Je použit také na česko-latinsky psané pamětní desce z roku 1996 na domě v Nové Říši, kde se Jan Novák 8. dubna 1921 narodil.

Latina jej provázela od gymnazijního studia. V padesátých letech založil v Brně kroužek, ve kterém se hovořilo jen latinsky. V italské Rivě, kde později žil, založil pěvecký sbor *Latina voces*, který interpretoval pouze skladby na latinské texty. V roce 1983 uspořádal v Ellwangu spolu s univ. prof. Wilfriedem Strohem třídní *Ludi latini – Latinské hry*. Navíc byl stoupencem tzv. restituované výslovnosti latiny. Latinsky nazval většinu svých skladeb. Do latiny přeložil i humorné názvy moravských lidových písní, které zpracoval v cyklech *Rustica musa I a II*.

Jan Novák – Bohuslav Martinů

příběh krásného přátelství

Jarmila Mráčková

Jan Novák (narozen 8. dubna 1921 v Nové Říši) po gymnazijních studiích na Velehradě, zakončených maturitou na Klasickém gymnáziu v Brně (dnes tř. Kpt. Jaroše), začal roku 1940 studovat na brněnské konzervatoři obory skladba (prof. Vilém Petrželka), dirigování (prof. Bohumír Liška) a klavír (prof. František Schäfer). Ale jako „ročník 21“ musel na nucené práce („totální nasazení“) do Říše. Po válce dokončil studium a absolvoval roku 1946, necelý rok studoval na právě založené AMU v Praze u Pavla Bořkovce. Za svou Serenádu pro malý orchestr získal roku 1947 cenu Fondu Jaroslava Ježka a tím i stipendium na roční studium v USA na letní škole Berkshire Music Center v Tanglewoodu u Aarona Coplanda (červen až srpen 1947) a potom do února 1948 v New Yorku u Bohuslava Martinů (který po těžkém úrazu tehdy v Tanglewoodu neučil).

Mezi Novákem a Martinů vzniklo přátelství, které trvalo do smrti Martinů. Svědčí o tom korespondence. Po odjezdu Jana Nováka v únoru 1948 mu Martinů napsal: „Drahý Jene, od chvíle, kdy jste se nalodil, se přihodilo mnoho událostí. Tragická smrt Jana Masaryka nás tady všechny včetně cizinců hluboce zasáhla a zarmoutila. Děkuji Vám za čerstvé zprávy a za to, že stojíte o mou účast na Festivalu. Zdravotně na tom nejsem nejlíp, takže jsem návrat odložil, zatím na neurčito. Mrzí mě, že s Vámi nemohu dotáhnout do konce rozdělanou práci, ale jsem si jistý, že si poradíte. Věřím ve Vás a nezapomeňte, o čem jsme mluvili jednou odpoledne: umělec se nesmí nikdy vzdávat, ať se děje cokoli, a k vítězství v boji nestačí jediná skladba ani pouhý rok práce. Vím, že si ta slova vezmete k srdci. Bohuš.“

Příteli Karlu Novákovi do Prahy Martinů psal: „Měl jsem zde jednoho žáka, velmi slibný talent a moc hodný hoch ... je tvůj jmenovec, myslím, že jste od něho v Praze něco hráli. Jmenuje se Jan Novák, já si od něho hodně slibuji, protože je nejen nadaný, ale i velmi citově založený a vážný hoch.“

Později, roku 1954 píše do Prahy Karlu Šebánkovi: „Věnuj ve fondu [Český hudební fond] trochu pozornosti tomu Janu Novákovi z Brna, to je slibný talent, jeden z nejlepších pokud tak znám u nás.“ Také sděluje Franku Rybkovi ve stejném roce 1954: „Jan Novák mi psal, že se zase začínají hrát moje věci, tak má radost, je ohromně pyšný, že se u mne učil.“

Jan Novák o svém studiu u Bohuslava Martinů napsal článek pro Sborník vzpomínek a studií, který k 65. narozeninám Martinů redigoval Zdeněk Zouhar, další brněnský obdivovatel a propagátor díla Martinů, jenž s ním navázal přátelství, byť jen korespondencí. Několik úryvků z Novákova textu: „Svá léta putování skončil jsem studiem u milého Mistra, nebo jak říkávám: u padre Martinů.“ [Parafráze jména věhlasného italského hudebníka 18. století, kterým byl padre Giovanni Battista Martini v Boloni]. „Byla to nádherná doba a rád na ni vzpomínám. ... Martinů mi otvíral nové světy. Kolikrát, když jsem donesl nějaký náčrtek, vyňal z něj nějaký motivek, který mu padl do oka, a začal jej po svém na klavíru rozvíjet, abych viděl, co se z toho dá udělat! Kolikrát jsem stál s otevřenými ústy nad jeho improvisacemi! ... Svou vděčnost jsem se mu pokusil vyjádřit ve variacích na thema z Polní mše, které jsem složil k jeho oslavě, a v jiných skladbách, neboť vím, že se mu nejvíce zavdělím, když píšu pěknou muziku.“

Jmenovanou skladbu – variace na téma z Polní mše – přesně „Variace na téma Bohuslava Martinů pro dva klavíry“ napsal Novák hned po návratu do Brna. Po deseti letech (1959) ji přepracoval pro orchestr. Původní určení pro dva klavíry nebylo náhodné – skladbu napsal pro sebe a manželku Elišku. Po návratu z New Yorku se Jan Novák oženil se spolužačkou, pianistkou Eliškou

Hanouskovou, která jako on studovala hru na klavír u prof. Františka Schäfra. Sešli se tak dva výborní pianisté a interpreti skladeb Bohuslava Martinů. Dodnes o tom svědčí v brněnském rozhlase nahrávka Tří českých tanců pro dva klavíry od Martinů. V rozhlase paní Eliška nahrála přes deset skladeb pro sólový klavír i skladeb komorních. Často účinkovala v komorních cyklech z díla Martinů, které pořádal v Univerzitní knihovně v Brně Zdeněk Zouhar. Na koncertech v Brně uvedla několik vrcholných skladeb Martinů: Concertino pro klavír a orchestr (1954, dirigoval Břetislav Bakala), Fantasii a Toccatu (1955) jako české premiéry, 3. klavírní koncert (1956, dirigoval Václav Neumann) a světovou premiéru Sonáty pro klavír (3. prosince 1957).

Když roku 1954 z podnětu Zdeňka Zouhara zkomponoval Martinů cyklus pěti dvojzpěvů na lidovou moravskou poezii Petrklíč, dedikoval č. 2 Janu Novákovi. V témže roce poslalo dvacet pět hudebníků z Brna Bohuslavu Martinů zdravici k jeho 64. narozeninám. Jan a Eliška Novákovi byli samozřejmě mezi podepsanými. Po úmrtí Bohuslava Martinů v srpnu 1959 uveřejnil Jan Novák fiktivní dopis, vyznání svému Mistru, „care padre Martinů“.

V roce 1966 se v Brně uskutečnila mimořádná událost – Festival Bohuslava Martinů. Zásadní podíl na něm měl Rudolf Pečman za spoluúčasti Zdeňka Zouhara. Jan Novák zkomponoval pro slavnostní zahájení Fanfáry s latinským názvem „Clangores tubarum et tympanorum verbera ad Festa Musica Brunensia committenda ter termis aeneatoribus cum tympanista modulantibus“. A jako motto v katalogu bylo Novákovo pětiverší, také v latině, končící slovy „care pater, o bone Martinů“ – „drahý otče, ó dobrý Martinů“.

Na závěr smutná paralela: Jan Novák svým osudem následoval milovaného učitele – život v exilu, onemocnění stejnou zhoubnou chorobou, úmrtí i první pohřeb v cizině a až po letech spočinutí ve vlasti.

Uvedené citace jsou z knih Jaroslava Mihuleho, Charlotte Martinů, Zdeňka Zouhara a katalogu Mezinárodního hudebního festivalu Brno 1966 – Festivalu Bohuslava Martinů.

Deset let restaurování rukopisů B. Martinů

Monika Holá

Centrum Bohuslava Martinů jako součást Městského muzea a galerie Polička má ve svých sbírkách unikátní sbírkové předměty v podobě notových i nenotových dokumentů skladatele. Unikátní jsou nejen pro věhlas Bohuslava Martinů v celosvětovém kontextu, ale i samotným místem jejich uložení. Přinejmenším v českém měřítku totiž v oblasti hudby neexistuje jiné regionální centrum, které by vlastnilo takovýto komplex. Většina významných skladatelů jako B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček ad. své umělecké odkazy zanechala v Praze či Brně a jsou tak dnes zastoupeny ve sbírkách Národního muzea či Moravského zemského muzea. Vedle nich je poličské muzeum sice jen malou lokální institucí, vlastníci ovšem cenné sbírky. Jde mimo jiné o více než 1 300 dopisů (psaných Bohuslavem Martinů různým adresátům), 140 notových rukopisů a 87 exemplářů rukopisů nenotových, z nichž asi nejznámější a nejatraktivnější je tzv. Deník, do nějž si skladatel zaznamenával různé životní útržky formou půvabných a vtipných kresbiček.

Tohoto faktu si je Polička dobře vědoma. Město jako zřizovatel muzea podporuje veškeré jeho aktivity a muzeum jakožto správce sbírek se snaží vytvořit ideální podmínky pro jejich dlouhodobé uchování. Samozřejmostí je

pečlivé uložení v optimálních teplotních i vlhkostních podmínkách. Velmi často je nutné přistoupit k částečnému či komplexnímu restaurování dokumentů, neboť zub času a leckdy neodborné uchovávání archiválií z dob, kdy byly v soukromých rukou, jim rozhodně neprospělo. Asi by nás nikoho nenapadlo, jak moc mohou papír za dlouhá desetiletí poškodit např. přelepky lepící páskou, nebo jeho uložení do průhledných umělohmotných fólií a následné sešití okrajů v dobré víře, že tak dokumenty nemohou vypadnout.

Z těchto důvodů přistoupilo muzeum k postupnému a systematickému restaurování martinůvských dokumentů. První výraznější práce zahájila ředitelka Mgr. Pavla Juklová před deseti lety, v roce 2011. Díky grantovým dotacím z Ministerstva kultury ČR, z města Polička, z Nadace B. Martinů a v menší míře i Pardubického kraje byla postupně restaurována korespondence skladatele a některé notové dokumenty. Poslední velký objem prací byl realizován v roce 2019. Šlo o restaurování stovky exemplářů dopisů Bohuslava Martinů příteli z amerických let Franku Rybkovi, které se do poličského muzea dostaly jako velkorysý dar Rybkových potomků z USA. V loňském roce mohl být za podpory Ministerstva kultury ČR uskutečněn podrobný průzkum

originálních martinůvských sbírkových materiálů na papíru. Ujal se jej erudovaný restaurátor Radomir Slovík, působící v současnosti též jako děkan na Fakultě restaurování Univerzity Pardubice. Ten konstatoval, že naprostá většina sbírkových předmětů již restaurována byla (zbývá 9 položek na restaurování a soubor k menším zásahům i výrobě ochranných obalů). Navrhl podrobný plán řešení restaurátorských prací do budoucna tak, aby byly sbírky uchovány i pro další generace zájemců o dílo Martinů. Využití je totiž poměrně široké: uložené rukopisy jsou pravidelně součástí každoročně pořádaných martinůvských výstav, včetně těch „putovních“, které jsou následně instalovány i v jiných městech a fungují tak jako propagace Poličky. Jsou také poskytovány studentům píšícím diplomové práce či badatelům pro jejich odbornou práci. Za všechny jmenujme postupné vydávání korespondence B. Martinů pracovním týmem prof. Víta Zouhara z Olomoucké univerzity, a především pak Souborné vydání díla Bohuslava Martinů, realizované Institutem B. Martinů v Praze v čele s muzikologem Alešem Březinou, které si klade za cíl zpřístupnit veřejnosti kompletní dílo českého skladatele. A patří sem i „naše“ poličské ediční aktivity, např. vydání publikace *Martinů obrázky kreslící* či nejnověji notová edice raných písní skladatele pro pěvkyni Olgu Valouškovou.

Autor sochy B. Martinů v Poličce by se dožil 100 let

Monika Holá

Akademický sochař *Milan Knobloch* se celoživotně systematicky zajímal o osobnosti českého umění. Jeho dílo je velmi rozsáhlé (přes 400 položek) a zahrnuje medaile, busty, památníky, poštovní známky, pamětní desky. Jsou k vidění u nás i v zahraničí, např. v Britském muzeu v Londýně či ve Státním

muzeu v Berlíně, jeho pomník Jana Palacha stojí na veřejném prostranství na břehu Ženevského jezera.

Město Polička se může chlubit hned několika jeho uměleckými díly. Nejznámější je socha B. Martinů v nadživotní velikosti, slavnostně odhalená roku 1990 u příležitosti 100 let od narození skladatele za přítomnosti tehdejšího prezidenta Václava Havla. Zajímavostí je, že při tvorbě sochy Knobloch konzultoval své pojetí se skladatelovým pamětníkem Jiřím Muchou. Po čase pro rozhlas vzpomenu, že ho Muchovy poznámky správně navedly: „Říkal, že musí být nenápadný, až stydlivý a to, myslím, že se mi v té soše podařilo.“

Milan Knobloch: Bohuslav Martinů

Osobnosti Bohuslava Martinů se Knobloch profesně věnoval již dříve. Je autorem moderního náhrobku na rodinném hrobě poličského hřbitova (vytvořil jej ve spolupráci s architektem Vladimírem Rybákem). Žulový náhrobek z roku 1984, na němž jsou patrné plastické hudební motivy a je vytesán citát z kantáty Otvírání studánek, je zapsán do seznamu kulturních památek. M. Knobloch byl také u snímání posmrtné masky Martinů (a vytvořil její odlitek), která byla vyhotovena u příležitosti exhumace a převozu ostatků skladatele ze Švýcarska do Poličky v roce 1979. A konečně je Knobloch, jenž byl celoživotně ceněn jako skvělý medailér, také autorem medaile vytvořené pro město Polička s portrétem Bohuslava Martinů na rubové straně. Mimo Poličku vytvořil ještě jeho bustu, která je vystavena ve vstupní hale sálu B. Martinů v Lichtenštejnském paláci v Praze či bronzovou pamětní desku skladatele s přítelem Stanislavem Novákem ve Smiřicích, rodišti Nováka (ze Smiřic pocházeli také rodiče M. Knoblocha).

Dne 10. srpna 2021 uplynulo rovných 100 let od Knoblochova narození. Osobnost a dílo tohoto umělce byla připomenuta v den výročí, tedy 10. srpna 2021 v 18 hodin na vzpomínkovém aktu v parku u sochy B. Martinů. Hudebně akci podpořil Mužský pěvecký sbor B. Martinů z Poličky. Navíc je od srpna v místním muzeu k vidění výstavka připomínající Knoblochovu osobnost i dílo.

Pozn. red.: Milan Knobloch byl oceněn in memoriam medailí Nadace Bohuslava Martinů. Medaili převzala na slavnostním aktu v Praze dne 22. června 2021 vdova po výtvarníkovi, paní Alena Knoblochová Knotková. Další podrobnosti viz <https://www.martinu.cz/cz/aktuality/1759-nadace-bohuslava-martinu-pripomina-medaili-sochare-milana-knoblocha-autora-policskeho-pamatniku/>

Zprávy Společnosti Bohuslava Martinů
číslo 43
Praha – listopad 2021

Vydává: Společnost Bohuslava Martinů
Kontaktní adresa: Zborovská 68, 150 00 Praha 5
Redaktorka: Mgr. Daniela Kotašová, Ph.D.
(e-mail: daniela.kotasova@seznam.cz)

Fotografie otištěny s laskavým svolením
archivu Centra Bohuslava Martinů v Poličce, Petra Kleina,
Ellen Erbesové, Naděždy Šauerové
a Institutu Bohuslava Martinů